

בש"פ 6013/14 - מדינת ישראל נגד פלוני

בבית המשפט העליון

בש"פ 6013/14

לפני: כבוד השופט ע' פוגלמן

המבקשת: מדינת ישראל

נ ג ד

המשיב: פלוני

תאריך הישיבה: ט"ו באלול התשע"ד (10.9.2014)

בשם המבקשת: עו"ד ארז בן-ארויה
בשם המשיב: עו"ד רועי פוליטי

החלטה

לפניי בקשה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים) בתשעים ימים או עד למתן פסק הדין בעניינו של המשיב בבית המשפט המחוזי בירושלים, לפי המוקדם מביניהם.

1. ביום 21.10.2013 הוגש נגד המשיב, תושב האזור יליד 1971, כתב אישום חמור המייחס לו שורה ארוכה של עבירות מין במשפחה; מעשים מגונים בבן משפחה; תקיפת בן משפחה; הדחה בחקירה; פציעה בנסיבות מחמירות; ואיומים - הכל כלפי שתי בנותיו הקטינות. כתב האישום מחזיק שני אישומים. לפי המתואר באישום הראשון, משך שנתיים נהג המשיב להגיע לחדרה של אחת הבנות ולבצע בה עבירות מין בכוח תוך שהיא מתנגדת ובוכה. כתוצאה ממעשי המשיב נגרמו לבת חבלות שונות. לפי המתואר באישום השני, בהזדמנויות שונות במהלך תשע השנים האחרונות תקף המשיב את בתו השנייה, גרם לה חבלות ואיים עליה.

2. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הגישה המבקשת בקשה לעצור את המשיב עד לתום ההליכים נגדו. בבקשה נטען כי יש נגד המשיב ראיות לכאורה לביצוע העבירות המיוחסות לו; כי המעשים המיוחסים לו מקימים חזקת מסוכנות; וכי שחרורו ממעצר עלול לסכן את שלומן של בנותיו באופן ממשי. עוד נטען כי מעשי המשיב מקימים חשש משיבוש מהלכי משפט. ביום 6.11.2013 הורה בית המשפט המחוזי בירושלים (כב' השופט י' נועם) על מעצרו של המשיב עד לתום ההליכים נגדו, משנקבע כי קיימת נגדו תשתית ראייתית לכאורית להוכחת המיוחס לו בכתב האישום. בית המשפט הוסיף וקבע כי פרט לקיומה של חזקת מסוכנות סטוטורית, ישנו חשש מפני שיבוש מהלכי משפט והימלטות מאימת הדין, בהיות המשיב תושב האזור. בית המשפט הוסיף וקבע כי המעשים המתוארים בכתב האישום ודבר ביצועם כלפי בנותיו הקטינות מלמדים על המסוכנות הגבוהה הנשקפת ממנו לביטחון הבנות והמשפחה כולה. נוכח דברים אלה קבע בית המשפט כי אין חלופה מתאימה שיכולה לקיים את תכלית המעצר באופן הולם; ובקשת המשיב להורות על תסקיר מעצר בעניינו נדחתה.

3. משחלפו תשעה חודשים מעת המעצר פנתה המשיבה לבית משפט זה בבקשה להאריך את מעצרו של המשיב בתשעים ימים נוספים. ביום 23.7.2014 נעתר השופט א' רובינשטיין לבקשה באופן חלקי והורה על הארכת מעצרו של המשיב בששים ימים נוספים (בש"פ 4945/14 מדינת ישראל נ' פלוני (23.7.2014)). נקבע כי אמנם אין מקום להורות על חלופת מעצר בשלב זה; אך הואיל וקבועים שני מועדים לשמיעת עדי ההגנה בתיק העיקרי רק לחודשים אוקטובר ונובמבר שנה זו, יש להיענות לבקשה באופן חלקי כאמור תוך שהצדדים ייפנו לבית המשפט המחוזי בבקשה לקבוע מועדים מוקדמים יותר, שכן משמעות המועדים הקיימים היא כי המשיב יהא עצור כארבעה חודשים בלא שתחול כל התקדמות בהליך העיקרי. יצוין כי עד למועד הגשת הבקשה הראשונה להארכת מעצר לבית משפט זה, התקיימו בתיק העיקרי חמישה מועדי הוכחות שבהם נסתיימה שמיעת פרשת התביעה.

4. משלא הסתיימו משפטו של המשיב במהלך ששים הימים האמורים, מונחת לפניי בקשה להאריך את מעצרו בתשעים ימים נוספים או עד להכרעת הדין בעניינו, לפי המוקדם לפי סעיף 62 לחוק המעצרים. לטענת המבקשת, המעשים הקשים המיוחסים למשיב, הכוללים עבירות מין ואלימות חמורות שהופנו נגד בנותיו הקטינות, מלמדים על המסוכנות הרבה הנשקפת ממנו, הן לבנותיו ומשפחתו הן לציבור כולו. עוד טוענת המבקשת כי העובדה שהמשיב הוא תושב האזור מגבירה את החשש להימלטות מאימת הדין. אשר להתקדמות ההליך העיקרי, פנתה המבקשת לבית המשפט המחוזי בהתאם להחלטת בית משפט זה, אלא ששיקולי היומן לא אפשרו הקדמה של המועדים שנקבעו; וכרגע שני המועדים שנקבעו - 22.10.2014 ו-6.11.2014 - עומדים בעינם. המבקשת סבורה כי הגם שמדובר בתקופה לא מבוטלת שבה שוהה המשיב במעצר ללא שחלה התקדמות בהליך העיקרי, משיקולי פגרת הקיץ והחגים, הרי שנכח מסוכנותו יש להאריך את מעצרו כמבוקש.

5. בדיון שנערך לפניי הביע בא כוח המשיב את התנגדותו להארכת המעצר. לטענתו, לא ניתן להניח כי במועדים הקבועים לדיון תחול התקדמות ממשית בשמיעת הראיות. עוד נטען כי משך מעצרו של המשיב עד כה, כ-11 חודשים, נוהלה פרשת התביעה בלבד; וכי כעת המשיב נאלץ לבחור בין ניהול פרשת הגנה מיטבית לבין הארכת שהותו במעצר. אשר לשחרור לחלופת מעצר נטען כי המשיב אמנם תושב האזור אך לא מדובר בשיקול מכריע; וכי ניתן להפיג את החשש מהימלטות באמצעות הפקדה גבוהה. בא כוח המשיב טען כי יש בידו להציג חלופת מעצר בתחומי מדינת ישראל וביקש להורות לבית המשפט המחוזי לבוחנה. נטען כי מסוכנותו של המשיב היא ספציפית למשפחתו ואינה כלפי הציבור כולו, כך שיש בחלופה מתאימה כדי לאיינה.

6. לאחר שקילת טיעוני הצדדים, הגעתי למסקנה כי דין הבקשה להארכת מעצרו של המשיב להתקבל. כידוע,

בבוא בית משפט זה לבחון בקשה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק המעצרים - החריג לכלל המתיר החזקתו של נאשם במעצר תשעה חודשים - שומה עליו לאזן בין זכותו של הנאשם לחירות מזה לבין האינטרס בשמירת ביטחון הכלל ובניהול הליך פלילי תקין מזה (בש"פ 618/13 מדינת ישראל נ' אבו עגינה, פסקה 6 (31.1.2013); בש"פ 4301/14 מדינת ישראל נ' מרמנשטיין, פסקה 7 (25.6.2014)). השיקולים הצריכים לעניין הם, בין היתר, מידת המסוכנות של הנאשם לציבור ולקורבנותיו; משך הזמן שבו הנאשם שוהה במעצר; קצב הימשכות ההליך העיקרי; והחשש מפני שיבוש מהלכי משפט. ככל שהשהות במעצר מתארכת, כך גוברת עוצמת השיקולים הנדרשים להצדקת הארכת המעצר ונקודת האיזון מוסטת מזכות הציבור לביטחון ולמיצוי הדין עם הנאשם לעבר זכות הנאשם לחירות (בש"פ 4449/12 מדינת ישראל נ' אלקינייב, פסקה 10 (26.6.2012); בש"פ 1578/14 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 9 (13.3.2014)). כתב האישום שהוגש נגד המשיב מגולל מסכת ארוכת שנים של עבירות מין ואלימות רבות וקשות שביצע בשתי בנותיו הקטינות, שהיו נתונות לשליטתו ושעל שמירת ביטחונן וכבודן היה אמון. ריבוי העבירות המיוחסות למשיב, חומרתן ונסיבות ביצוען מעידים כולם על המסוכנות הגבוהה הנשקפת ממנו. בית משפט זה עמד לא אחת על המסוכנות המיוחדת הנשקפת ממי שמיוחסות לו עבירות מין כלפי קטינים בתוך המשפחה, עבירות המבוצעות לרוב תוך ניצול סמכות ושליטה נפשית ופיזית בקורבנות (בש"פ 9484/07 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 4 (12.8.2007); בש"פ 256/11 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 6 (16.1.2011); בש"פ 1693/14 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 7 (11.3.2014)). במצב דברים זה לא מצאתי כי נקודת האיזון הוסטה בשלב זה באופן המצדיק את שחרורו של המשיב. בצד האמור, נוכח התמשכות מסוימת של ההליכים בהליך העיקרי הנחתי היא שייעשה מאמץ לקדם את פרשת ההגנה בתוך המועדים שנקבעו ולקבוע מועדים נוספים להשלמת ההליך. אשר לחלופת המעצר שהזכיר כאמור בא כוח המשיב - על אף המורכבות של הצעת חלופת מעצר לתושב האזור בישראל (וראו: בש"פ 6781/13 קונדוס נ' מדינת ישראל, פסקאות 10-15 (4.11.2013); בש"פ 562/13 עאצי נ' מדינת ישראל, פסקה 4 (24.1.2013); בש"פ 9193/99 מדינת ישראל נ' בורהאן (28.12.1999)) - שמורה לו הזכות להציג את החלופה לבחינה לפני בית המשפט המחוזי באמצעות בקשה לעיון מחדש, ובית המשפט המחוזי יחליט בה כחכמתו, בלא שיש באמור משום נקיטת עמדה בנושא.

הבקשה מתקבלת אפוא. מעצרו של המשיב מוארך בתשעים ימים החל מיום 19.9.2014, או עד למתן פסק דין בתפ"ח 44174-10-13 בבית המשפט המחוזי בירושלים, לפי המוקדם מביניהם.

ניתנה היום, ט"ז באלול התשע"ד (11.9.2014).

שׁוֹפֵט